
*Конвенция за забрана на разработването, производството
и натрупването на бактериологическото (биологическото)
и токсинно оръжие и за неговото унищожаване*

Конвенцията за забрана на биологическото оръжие (КБО) е открита за подписване през 1972 г. и влиза в сила през 1975 г. Държавите по КБО се задължават да не разработват, произвеждат, придобиват, съхраняват или употребяват биологични или друг вид токсинни оръжия, а универсализацията на Конвенцията се счита за ключов елемент в усилията на международната общност за справяне с разпространението на оръжия за масово унищожение. Отсъствието на режим за проверка на спазването на задълженията на държавите, произтичащи от нея, ограничава ефективността ѝ.

Република България ратифицира КБО през 1972 г. През годините броят на страните членки постепенно се увеличава. Понастоящем 182 страни са членки на КБО. От оставащите държави в света 5 страни само са подписали конвенцията, без да са я ратифицирали, а 10 не са я подписали.

Страните, членки по КБО, участват в годишни срещи, а на всеки пет години в Женева се провеждат конференции-преглед. В периодите между тези конференции страните членки работят върху различни дейности и инициативи за укрепване на ефективността и подобряване на прилагането на КБО. За повече информация: [https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/\(httpAssets\)/C4048678A93B6934C1257188004848D0/\\$file/BWC-text-English.pdf](https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/C4048678A93B6934C1257188004848D0/$file/BWC-text-English.pdf)

По време на изминалите през годините конференции-преглед се дискутират редица въпроси и вследствие на това КБО се развива и усъвършенства. Разработена е процедура относно случаи на съмнение за спазване принципите на КБО и се създава механизъм за годишен обмен на информация, известен като Мерки за укрепване на доверието (МУД). Първите данни, представляващи МУД, се събират от 1987 г. нататък. Създадена е група правителствени експерти за проучване на възможните мерки за проверка спазването на принципите на КБО от техническа и научна гледна точка. Страните, членки по КБО, са се споразумели да създадат Специална работна група за провеждане на преговори и разработване на юридически обвързващ режим за проверка. Наложено е извод, че всички действия по притежавани от дадена страна оръжия и свързаните с тях съоръжения следва да се извършват преди присъединяването на страната към конвенцията. Определено е

провеждането на годишни срещи на експерти с цел обсъждане и подобряване на общото разбиране и действия по редица теми за укрепване на КБО. Приети са поредица от решения и препоръки за укрепване на прилагането на конвенцията, като например изграждането на механизъм за електронен обмен на данни, представляващи МУД.

Република България притежава нотифицирани лаборатории по вирусология и микробиология на Военномедицинска академия – София (ВМА), които са включени в Механизма на Генералния секретар на ООН. Министерството на отбраната представя ежегодно данните по механизма за обмен на информация, които се включват в обобщен национален доклад, като основен принос към доклада имат специалистите от ВМА. Освен това Министерството на отбраната предоставя и експертни становища по въпроси, свързани с КБО, като също участва с експерти в заседанията на годишните конференции, конференциите-преглед или други мероприятия.